

Gezegenlerde Yaşamak

Bir bilim meraklısı olarak, "insanlığın yaşam koşulları ne olacak?" diye hep düşünmüştümdür. Acaba ne zaman diğer gezegenlerde yaşayabileceğiz?

Evrende keşfedilmemiş sayısız gezegen var. Neden içlerinden bir tanesi daha dünyanın koşulları gibi olmasın? Ben inanıyorum ki böyle bir gezegen var. Tek yapmamız gereken o gezegeni bulabilmek. Çünkü dünyamız küresel ısınmanın tehditi altına girdi. Bu böyle ne kadar gider bilmem, ama açık gözüküyor, dünyamız yaşanıyor ve bizlerin hızla yaşayabileceğimiz başka yerler bulmamız gerekiyor. Bazı ülkeler bu konuda bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Herhalde bir gün insanoğlu gezegenden gezegene taşınacak. Hangi türlü düşünürsek düşünelim, ama bence şu bir gerçek: Bu kadar çok gezegenin olmasının bir nedeni de insanlığa ev sahipliği yapmak olsa gerek.

Kurtuluş Canbaz
Samsun

Ülkemiz Tarımının Durumu

Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü yüksek lisans öğrencisiyim. Son dönemlerde ülkemizde tarım alanındaki gelişmeleri pek iç açıcı bulmadığımdan dolayı böyle bir yazıyı sizlerle paylaşmak istedim.

Ülkemizde tarımın daha iyi bir seviyeye getirilmesi, yeni teknolojinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, köye, üreticiye ve tarımsal sanayiye yönelik hizmetlerde karşılaşılan aksaklıkların ortaya konulması ve çözüm yollarının aranması için, kanımca şu hususlara dikkat etmek gerekiyor.

1-Son yirmi yılda sanayi-devlet-tarım zincirinde halkaların diziliş sırası değiştirilmiş, yeni sıralama devlet-sanayi-tarım şeklini almıştır. Başka bir deyişle, devlet-köylü ilişkisi doğrudan kırılmış, sermaye-köylü ilişkisi kurulmaya çalışılmıştır. Arada devletin bulunmadığı bu ilişki çiftçinin aleyhindedir, bu durum hemen çözüme kavuşturulmalıdır.

2-Yukarıda bahsedilen söz konusu sorunda en uygun çıkış yolu sözleşmeli çiftçiliktir. Bilindiği gibi tarımda küçük ölçekli üretim sanayileşme sürecinin başlıca engellerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Sözleşmeli üreticilik modeli bu engeli, tarımsal toprak mülkiyetindeki parçalanmışlığı, dokunmaksızın atlamaktadır. Sanayi çiftçi ile belirli nitelikteki ürün için sözleşme yapmakta, üreticiyi kendi uzmanlarıyla denetlemekte ve başlangıçta belirlenen fiyat üzerinden ürünü satın almaktadır. Sözleşmeli çiftçilik modeli, ülkeler itiba-

riyle değişmekle birlikte, hemen her ülkede uygulama alanı bulmuştur. Çokuluslu şirketler tarıma dayalı sanayide sözleşmeli üretim modelini benimsemektedir. Türkiye de bu uygulama ilk kez 1965'te, TİGEM tarafından hububat tohumluğu üretiminde başlatılmış, ancak 1980'de bu uygulamadan vazgeçilmiştir. Sözleşmeli üretim modeli uygulamasının kırsal toplumsal yapıya etkileri özet olarak şöyledir;

a- "Tarım-Sanayi" bütünleşmesinin halkalarından başlangıcını oluşturan sözleşmeli üretim uygulamasıyla çiftçiler taşeronlaştırılmakta ve uluslararası tarım-gıda tekellerinin uzantısı haline getirilerek bağımsızlaştırılmaktadır.

b- Bir yandan yeni teknolojiler kırsal alana iletilmekte ve küçük üreticiler daha iyi bir yaşam düzeyine kavuşturulmaktadır.

c- Bu modelle, çiftçi ile firma arasında ayrıntıları kesin kurallarla belirlenmiş bir işbirliği söz konusudur.

d- Sözleşme süresince üreticinin işletmecilik kararlarına müdahale edilmesine karşın, sürdürülebilir kaynak kullanımı konusundaki sorumluluk üreticiye bırakılmaktadır.

e- Son dönemlerde özellikle AB'nin öncelik verdiği organik tarım, köylü koşullarında herhangi bir düzenleyici madde kullanılmadan ekolojik ürün üretimi gerçekleştirilecektir.

f- Bu modelle kırsal alanın refah düzeyi yükseltilecek bu bölgelerdeki istihdam sorunu ortadan kaldırılacaktır.

3- Tarım dışı arazi kullanımı engellenmeli ve yasalarla tarım arazilerinin tarım dışı kullanımı uygulanması minimize edilmelidir. Tarım dışı arazi kullanımı tarım alanlarının azalmasına neden olmakla birlikte, deprem v.b. doğal afetlere zemin hazırlayarak insanların can kaybına da neden olabilmektedir. Son dönemlerde yaşadığımız Bingöl depremde yıkılan Çeltiksuyu İlköğretim Okulu arazisinin tarım arazisi olduğu unutulmamalıdır.

4- Artan dünya nüfusunun temel ihtiyaçlarının karşılanmasında yaşanan zorluklar bilim adamlarını arayışlara itmiştir. Tüm dünya ülkelerinde gün geçtikçe azalan doğal kaynakların en iyi şekilde değerlendirilmesi için çeşitli biyoteknolojik çalışmalar yapılmasına karşın ne yazık ki ülkemizde biyoteknolojik çalışmalarda istenilen düzeye gelinmemiştir. Biyoteknolojik çalışmaların yürütülmesi için enstitüler ve araştırma kurumları desteklenmeli ve nitelikli elemanlar yetiştirilmelidir.

5- Ülkemizde üniversitelerden mezun olmuş ve işsiz kalan ziraat mühendislerinin fazla olması bir sorun oluşturmaktadır. Bu soruna bir çözüm bulunarak, ziraat mühendislerinin kendi mesleklerine yönelmeleri sağlanmalıdır.

6- Ülkemizde belki de tarımın en büyük sorunlarından birisi, bir kalite kontrol sisteminin geliştirilmiş olmaması ve mevcut kontrol sisteminin bir türlü sağlıklı bir biçimde uygulanamamasıdır. Bu yönde sorunlara hız vererek sağlıklı işleyen bir kalite kontrol merkezi oluşturulmalıdır.

Ahmet Kartalkanat
Van

Neden H₂O

"Ay'da yaşam var mı?" son yıllarda ilgi çeken sorulardan biri. Yanıt verebilmek için de, araştırmaya su ve organik bileşikler aranarak başlanıyor. Zira su bulunursa, Ay'da yaşam vardır denilebilir. Bu hipotez mantıklı, ama bence eksik yönleri var. Çünkü böyle bir hipotez, Ay'da Dünya'da yaşamaya uygun sağlamış bir canlı arıyor izlenimi yaratıyor.

Size geometriden bir örnek vereyim. Boyutsuz bir kavram olan nokta, doğrunun gölgesidir. (Doğruya tepeden bir ışık tuttuğunuzu varsayın.) Doğru, düzlemin gölgesidir; düzlem üç boyutlu küpün gölgesidir. Buradan şunu çıkarabiliriz gibi geliyor. Demek ki küpün de bir görüntüsü olmalı. Yani, beşinci boyut da var. Ama düşünülemez. Çünkü dünyada dördüncü boyutun örneği yok. Anlatmak istediğim, Dünya'da susuz yaşayan bir canlı olmadığı için diğer gezegenlerde yaşam aranırken ilk iş su ve organik maddelere bakmak oluyor. Böyle bir yaklaşım, hiç haberdar olmadığımız yaşam formlarını gözden kaçırmamıza da yol açmaz mı?

İlgimizi organik madde ve sıvı üzerinde yoğunlaştırmamız dar görüşlülüğe kaçmaz mı? Belki diğer gezegenlerde de yaşam var ya da yok; ama benim asıl anlatmak istediğim, Dünya kuralları Dünya'da geçerlidir.

Hasan Şimşek

Hakkımızı Birlikte Arayalım

Öncelikle bizlere görüşlerimizi sunma olanağı verdiğiniz için sizlere teşekkür ederim. Ben burada milyonlarca genci yakından ilgilendiren bir sorunu dile getirmek istiyorum.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Bölümü (Coğrafya) son sınıf öğrencisiyim. Okulumu bitirmeme çok az kaldı. Ama ne yazık ki ben buna sevinemiyorum. Çünkü okulu bitirdiğimde karşıma pek çok sorun çıkacak; en önemlisi de iş bulabilecek miyim?

Milyonlarca lise mezunu içinden seçilip, üniversiteyi kazandı ve iyi bir eğitimden geçtik. Ya sonrası? Ya değerlendirilmeyen beyinlerin göçüne ben de katılacağım ya da işsiz ordusuna.

"Gençleri oyalamaya yönelik sınavlara mı girsem, yoksa sonu olmayan özel sektöre mi başvursam?" diye düşünüyordum. Bence en iyisi gözüme dört açalım ve hakkımızı, kazanılmış hakkımızı birlikte arayalım.

Nevin Başkonuş
Kahramanmaraş



Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarıldıkça 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz:

Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülğün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77